II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Μαΐου 1989

σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγούνται από την ιταλική κυβέρνηση στη διομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/215/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού έταξε προθεσμία στους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο, για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Ο Ente Nazionale per la Cellulosa e per la Carta (ENCC) αποτελεί οργανισμό δημοσίου δικαίου τον οποίο συνιστούν όλοι οι παραγωγοί χάρτου και κυτταρίνης καθώς και οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κυτταρίνη στην Ιταλία, ιδρύθηκε δε με το νόμο 1453 της 13ης Ιουνίου 1935.

Ο οργανισμός ENCC έχει, από το καταστατικό του, καθήκον να προωθεί την ανάπτυξη της παραγωγής κυτταρίνης στην Ιταλία, να διευκολύνει την παραγωγή και τη χρήση εθνικών πρώτων υλών για την παραγωγή κυτταρίνης, να οργανώνει την παραγωγή και την πώληση χάρτου, καθώς και να συλλέγει και να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή κυτταρίνης και χάρτου.

Για να επιτύχει τους στόχους αυτούς, ο ENCC ενισχύει τη δασοκομία και την έρευνα για την παραγωγή χάρτου καθώς και την αναδάσωση. Επίσης, ο ENCC χορηγεί ενισχύσεις στους εκδότες, ιδίως δε στον τύπο, οι οποίες συνδέονται ιδίως με την κατανάλωση δημοσιογραφικού χάρτου.

Οι δραστηριότητες του ENCC χρηματοδοτούνται εν μέρει με εισφορές που επιβάλλονται στην κυτταρίνη ιταλικής παραγωγής, σε ορισμένους τύπους χάρτου και χαρτονιού καθώς και σε παρόμοια εισαγόμενα προϊόντα, εν μέρει δε και με κεφάλαια που παρέχονται άμεσα από την ιταλική κυβέρνηση και προορίζονται για τους εκδότες.

Οι όροι χορήγησης ενισχύσεων μέσω του ENCC έχουν επανειλημμένα τροποποιηθεί. Η Επιτροπή αποδεχόταν τις τροποποιήσεις αυτές μόνο μετά από έλεγχο του συμβιβαστού τους με την κοινή αγορά.

Έτσι, τον Νοέμβριο του 1974, η Επιτροπή έκλεισε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης και είχε κινηθεί σε σχέση με τις παρεμβάσεις του ENCC, αφού έλαβε τη διαβεβαίωση της ιταλικής κυβέρνησης ότι οι ενισχύσεις προς τους καταναλωτές ιταλικού δημοσιογραφικού χάρτου καθώς και δημοσιογραφικού χάρτου εισαγόμενου από τον ENCC επρόκειτο επίσης να χορηγούνται στους εκδότες που εισάγουν δημοσιογραφικό χάρτη απευθείας από τα άλλα κράτη μέλη, ότι καμία ενίσχυση δεν επρόκειτο να χορηγηθεί για εκδόσεις σε γλώσσες άλλες από την ιταλική, εφόσον οι εκδόσεις προορίζονται για εξαγωγή· και ότι η έρευνα για την παραγωγή χάρτου δεν επρόκειτο πλέον να χρηματοδοτείται με το προϊόν των εισφορών επί των εισαγωγών από τα άλλα κράτη μέλη.

Στις 16 Ιουνίου 1976, η Επιτροπή έλαβε την απόφαση 76/574/ΕΟΚ [1] όσον αφορά το νέο καθεστώς ενισχύσεων προς τον τύπο (νόμος 172 της 6ης Ιουνίου 1975), με την οποία ζητούσε από την ιταλική κυβέρνηση να γνωστοποιήσει στο κοινό ότι οι εν λόγω ενισχύσεις επρόκειτο να χορηγούνται ανεξάρτητα από το αν ο εκδότης αγοράζει το χάρτη από το φορέα ENCC ή εισάγει αυτόν απευθείας.

Το Νοέμβριο του 1983, η Επιτροπή αποφάσισε να κλείσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης, την οποία είχε κινήσει τον Απρίλιο του 1982 σε σχέση με ένα ακόμη νέο καθεστώς ενισχύσεων προς τους εκδότες μέσω του ENCC (νόμος 416 της 5ης Αυγούστου 1981). Η

[1] ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1976, σ. 32.

διαδικασία αυτή έκλεισε μετά τη δήλωση της ιταλικής κυβέρνησης ότι οι ενισχύσεις για την παραγωγή δημοσιογραφικού χάρτου στη νότια Ιταλία δεν είχαν περιληφθεί στο νόμο και ότι οι ενισχύσεις για τις πολιτιστικές εκδόσεις είχαν υποβληθεί σε περιορισμούς, που απέτρεπαν τη μεταβολή των συνθηκών εμπορίας στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξέδωσε προκαταρκτικές αποφάσεις ως προς το συμβιβαστό με τη συνθήκη των ιταλικών εισφορών επί της κυτταρίνης και του χάρτου καθώς και των ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται μέσω αυτών των εισφορών, στις 19 Ιουνίου 1973 (Capolongo κατά Maya, υπόθεση 77/72), στις 18 Ιουνίου 1975 (Igav κατά ENCC, υπόθεση 94/74) και στις 22 Μαρτίου 1977 (Ianelli & Volpi κατά Meroni, υπόθεση 74/76).

II

Με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 1987, η ιταλική κυβέρνηση γνωστοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης, την πρόθεσή της να επαναφέρει σε ισχύ το νόμο 416/81, ο οποίος είχε πάψει να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 1985. Η ιταλική κυβέρνηση, χωρίς να περιμένει την έγκριση της Επιτροπής, θέσπισε το νόμο 67/87 της 25ης Φεβρουαρίου 1987 που διαδέχθηκε το νόμο 416/81. Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το νέο καθεστώς παρασχέθηκαν στην Επιτροπή με την επιστολή της 4ης Μαΐου 1987. Μετά από μια πρώτη εξέταση, η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες ως προς το συμβιβαστό του νέου νόμου με την κοινή αγορά, και τούτο για τρεις λόγους: το άρθρο 8 παράγραφος 12 του νόμου 67/87 επέτρεπε στον ENCC να υπολογίζει ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου για την κάλυψη μέχρι και του 30 % των επιχορηγήσεων προς τον τύπο, είχαν διατυπωθεί οι ισχυρισμοί ότι ο ENCC είχε επιδοτήσει τα έξοδα μεταφοράς της ιταλικής επιχείρησης παραγωγής δημοσιογραφικού χάρτου Cartiera di Arbatax που είναι εγκατεστημένη στη Σαρδηνία και ότι η χορήγηση αυτών των λειτουργικών ενισχύσεων ήταν δυνατό να συνεχισθεί με το νόμο 67/87, τέλος δε, οι αγοραπωλησίες δημοσιογραφικού χάρτου εκ μέρους της θυγατρικής του ENCC με την επωνυμία Siva υπολογίζονται σε 14,5 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες για το 1986 και 28 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες για το 1987 · και μέρος των ποσών αυτών μπορούσε να θεωρηθεί ως ενίσχυση στην ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είχε τον φόβο ότι ο νόμος 67/87 υπέρ των ιταλών εκδοτών περιείχε στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υπέρ των ιταλών παραγωγών δημοσιογραφικού χάρτου, και έτσι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης. Η ιταλική κυβέρνηση ενημερώθηκε σχετικά με την απόφαση αυτή με επιστολή της 6ης Ιουλίου 1987, κλήθηκε δε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της καθώς και συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τις παρεμβάσεις του ENCC στην αγορά του δημοσιογραφικού χάρτου, στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας.

Η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 3ης Νοεμβρίου 1987. Σχετικά με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του νόμου 67/87, η ιταλική κυβέρνηση δεν συμμεριζόταν την άποψη της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η δυνατότητα του ENCC να αντικαθιστά με ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου ένα μέρος των επιχορηγήσεων προς τον τύπο ήταν δυνατόν να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, και για να διαλυθούν οι αμφιβολίες που εξακολουθούσε ίσως να έχει η Επιτροπή, η ιταλική κυβέρνηση ζήτησε από τον ENCC να αποφεύγει να χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που προσφέρει το άρθρο 8 παράγραφος 12 του νόμου 67/87, η οποία, εξάλλου, δεν είχε μέχρι τότε χρησιμοποιηθεί. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς περί συμφωνίας μεταξύ ENCC και Cartiera di Arbatax, η ιταλική κυβέρνηση εδήλωσε ότι η συμφωνία αυτή δεν υφίστατο πλέον. Σε σχέση με τις παρεμβάσεις του ENCC στην αγορά του δημοσιογραφικού χάρτου, η ιταλική κυβέρνηση επιβεβαίωσε το γεγονός ότι οι παρεμβάσεις αυτές είχαν ανέλθει σε 14,5 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες το 1986, ενώ αναμενόταν να ανέλθουν σε 21 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες κατά το 1987. Ωστόσο, τη νομική βάση των παρεμβάσεων αυτών δεν αποτελούσε ο νόμος 67/87, αλλά ο νόμος 1453/35 και το προεδρικό διάταγμα της 18ης Απριλίου 1979.

Η ιταλική κυβέρνηση δεν παρέσχε όλες τις συγκεκριμένες πληροφορίες που είχε ζητήσει η Επιτροπή με την επιστολή της 6ης Ιουλίου 1987.

Στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2, η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις, ιδίως από την κυβέρνηση τρίτης χώρας, με την οποία η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνία ελευθέρου εμπορίου. Η κυβέρνηση αυτή υπεστήριξε ότι ο ENCC προμηθευόταν δημοσιογραφικό χάρτη από την ιταλική βιομηχανία σε τιμές υψηλότερες από εκείνες που καταβάλονται για δημοσιογραφικό χάρτη εισαγόμενο από τα άλλα κράτη μέλη και σε τιμές πολύ υψηλότερες από εκείνες που εφαρμόζουν ορισμένοι προμηθευτές από τρίτες χώρες

Έχοντας υπόψη τους νέους αυτούς ισχυρισμούς καθώς και τη συνεχιζόμενη έλλειψη στοιχείων για τις αγοραπωλησίες δημοσιογραφικού χάρτου από τον ENCC, η Επιτροπή επανέλαβε, με τέλεξ της 29ης Ιανουαρίου 1988, το προγενέστερο αίτημά της για ενημέρωση σε σχέση με όλες τις πτυχές των παρεμβάσεων του ENCC στην αγορά του δημοσιογραφικού χάρτου, καθώς και σε σχέση με την κατανομή των εσόδων από τις εισφορές επί του χάρτου και της κυτταρίνης μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων του ENCC. Η Επιτροπή κάλεσε επίσης την ιταλική κυβέρνηση να σχολιάσει τους ισχυρισμούς περί υψηλότερων τιμών που καταβάλλονται από τον ENCC στους ιταλούς παραγωγούς δημοσιογραφικού χάρτου, όπως αυτοί είχαν διατυπωθεί στην καταγγελία της τρίτης χώρας που ήταν μέλος της ΕΖΕΣ.

Η ιταλική κυβέρνηση απήντησε, με τέλεξ της 25ης Απριλίου 1988 ότι όλα τα στοιχεία που ζητούσε η Επιτροπή σχετικά με το νόμο 67/87 είχαν ήδη παρασχεθεί και ότι ο νόμος αυτός αποτελούσε το μόνο καθεστώς εναντίον του οποίου ήταν δυνατόν να θεωρηθεί ότι είχε κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2. Οι παρατηρήσεις της τρίτης χώρας που είχε αναφέρει η Επιτροπή δεν είχαν, κατά τη γνώμη της ιταλικής κυβέρνησης, σχέση με το εν λόγω καθεστώς.

Στις 22 Ιουνίου 1988, η Επιτροπή απεφάσισε να κλείσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 σχετικά με το νόμο 67/87, θεωρώντας ότι οι τρεις αντιρρήσεις της ως προς τον νόμο αυτό είχαν απαντηθεί από την ιταλική κυβέρνηση: η δυνατότητα αντικατάστασης με ορισμένες ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου μέρους των επιχορηγήσεων προς τον τύπο από τον ENCC, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 12 του εν λόγω νόμου, δεν είχε ποτέ χρησιμο-

ποιηθεί και ούτε επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον, η συμφωνία μεταξύ ENCC και της Cartiera di Arbatax είχε ανασταλεί, τέλος δε, οι αγοραπωλησίες δημοσιογραφικού χάρτου εκ μέρους του ENCC δεν είχαν χρηματοδοτηθεί βάσει του νόμου 67/87.

Παράλληλα, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει εκ νέου τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 σχετικά τώρα με τους ισχυρισμούς περί στοιχείων ενίσχυσης υπέρ της ιταλικής βιομηχανίας δημοσιογραφικού χάρτου τα οποία περιέχονται στις παρεμβάσεις του ENCC στην αγορά του δημοσιογραφικού χάρτου, παρεμβάσεις βασιζόμενες στο νόμο 1453/35 και στο προεδρικό διάταγμα της 18ης Απριλίου 1979. Με επιστολή της 7ης Ιουλίου 1988, η Επιτροπή ζήτησε από την ιταλική κυβέρνηση να υποβάλει της παρατηρήσεις της στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας και ιδίως να παράσχει αποδείξεις ως προς το ότι οι παρεμβάσεις του ENCC δεν είχαν ευνοήσει τους ιταλούς παραγωγούς δημοσιογραφικού χάρτου. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης, στοιχεία σχετικά με τις εισφορές επί της κυτταρίνης, του χάρτου και του χαρτονιού, καθώς και σχετικά με τη χρήση του προϊόντα των εισφορών αυτών από τον ENCC και τις παρεμβάσεις του στην αγορά δημοσιογραφικού χάρτου.

III

Η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε, στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, τις παρατηρήσεις της με επιστολή της της 24ης Νοεμβρίου 1988, σύμφωνα με την οποία ο ENCC είχε καταβάλει κατά το 1987 για δημοσιογραφικό χάρτη ιταλικής παραγωγής τιμές οι οποίες ήταν πράγματι υψηλότερες από εκείνες για το δημοσιογραφικό χάρτη από τα άλλα κράτη μέλη και πολύ υψηλότερες απ' ότι για το δημοσιογραφικό χάρτη που είχε εισαχθεί από τρίτες χώρες.

Δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν επέτρεψαν τον ακριβή υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης προς τους ιταλούς παραγωγούς τα δημοσιογραφικού χάρτου, η Επιτροπή ζήτησε, από την ιταλική κυβέρνηση με επιστολή της 4ης Ιανουαρίου 1989, να συμπληρώσει τα στοιχεία αυτά, αναφέροντας ιδίως τις ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου που είχε αγοράσει ο ENCC από την Ιταλία, την Κοινότητα και τις τρίτες χώρες το 1987, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία για τις τιμές και ποσότητες του 1985 και του 1986.

Μη έχοντας λάβει απάντηση, η Επιτροπή απέστειλε, την 1η Μαρτίου 1989, προς την ιταλική κυβέρνηση επιστολή υπόμνησης, με την οποία της ανήγγειλε ότι επρόκειτο να λάβει τελική απόφαση με βάση τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της, εάν η ιταλική κυβέρνηση δεν υπέβαλε όλα τα αναγκαία στοιχεία μέσα σε προθεσμία 15 ημερών. Η ιταλική κυβέρνηση παρέσχε μέρος των ελλειπόντων στοιχείων με επιστολή της 14ης Μαρτίου 1989, χωρίς ωστόσο να εμφαίνονται χωριστά τα στοιχεία για τις ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου που είχε αγοράσει ο ENCC από την Ιταλία, την Κοινότητα και τις τρίτες χώρες το 1985, 1986 και 1987· ανέφερε μόνο τις συνολικές ποσότητες.

Στα πλαίσια των διαβουλεύσεων με τους άλλους ενδιαφερομένους που προβλέπονται από τη διαδικασία, υπέβαλαν παρατηρήσεις οι κυβερνήσεις δύο άλλων κρατών μελών καθώς και ένας παραγωγός δημοσιογραφικού χάρτου από ένα τρίτο κράτος μέλος.

IV

Η χρήση δημοσίων πόρων από τα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση πρακτορείου που αγοράζει και πωλεί δημοσιογραφικό χάρτη για λογαριασμό του εθνικού τύπου περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υπέρ των παραγωγών δημοσιογραφικού χάρτου του εν λόγω κράτους μέλους, εάν το πρακτορείο αυτό εκδηλώνει προτιμήσεις προς τον εγχώριο παραγόμενο χάρτη παρά προς τον εισαγόμενο, είτε ως προς τις ποσότητες είτε ως προς τις τιμές.

Μολονότι η ιταλική κυβέρνηση δεν παρέσχε όλα τα στοιχεία που ζητήθηκαν από την Επιτροπή, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι ο ENCC, μέσω της θυγατρικής του Siva, της οποίας κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών, πράγματι εκδηλώνει προτιμήσεις προς τον ιταλικό δημοσιογραφικό χάρτη.

Ο ENCC αγόρασε το 1984 81 417 τόνους ιταλικού και 6 279 τόνους εισαγόμενου δημοσιογραφικού χάρτου, το 1985 74 082 τόνους ιταλικού και 20 119 τόνους εισαγόμενου, το 1986 145 098 τόνους ιταλικού και 27 405 τόνους εισαγόμενου. Έτσι, κατά την περίοδο 1984 έως 1986, ο ιταλικός δημοσιογραφικός χάρτης κάλυψε το 85 % των αγορών του ENCC.

Το 1987, ο ENCC αγόρασε 221 024 τόνους δημοσιογραφικού χάρτου, του οποίου η καταγωγή δεν αναφέρεται στα πληροφοριακά στοιχεία που παρέσχε η ιταλική κυβέρνηση. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για τις τιμές και τις ποσότητες, φαίνεται ότι αυτοί οι 221 024 τόνοι ήταν σχεδόν εξ ολοκλήρου ιταλικής καταγωγής.

Οι ποσότητες ιταλικού δημοσιογραφικού χάρτου που είχαν αγοραστεί από τον ENCC κάλυψαν το 39 % της ιταλικής παραγωγής το 1984, το 42 % το 1985, το 68 % το 1986 και περίπου το 85 % το 1987, ενώ οι συνολικές ποσότητες δημοσιογραφικού χάρτου που είχε αγοράσει ο ENCC κάλυψαν το 25 % της ιταλικής κατανάλωσης το 1984, το 25 % το 1985, το 37 % το 1986 και το 43 % το 1987.

Όσον αφορά τις τιμές που έχουν καταβληθεί από τον ENCC για δημοσιογραφικό χάρτη από την Ιταλία, την Κοινότητα και τις τρίτες χώρες, η ιταλική κυβέρνηση παρέσχε τα ακόλουθα στοιχεία (οι τιμές σε ιταλικές λίρες/kg):

Έτος	Ποιότητα δημοσιογραφικού χάρτου (gr/m^2)	Καταγωγή		
		Ιταλία	ΕΟΚ	άλλη
1985	45	802	800	721
	48	764	675	668
1986	45	827	676	723
	48	772	—	—
1987	45	820	763	696
	48	756	—	—

Το 1986 και το 1987, ο ENCC δεν αγόρασε καθόλου μη ιταλικό δημοσιογραφικό χάρτη των 48 gr/m². Ο δημοσιογραφικός χάρτης των 45 gr/m² αποτελούσε το 88 % των αγορών του ENCC του 1985, το 95 % το 1986 και το 98 % το 1987.

Ο δημοσιογραφικός χάρτης πωλήθηκε προς τον ιταλικό τύπο στην ενιαία τιμή των 830 ιταλικών λιρών/kg το 1985, των 805 ιταλικών λιρών/kg το 1986 και των 790 ιταλικών λιρών/kg, όσον αφορά το δημοσιογραφικό χάρτη των 45 gr/m². Για το δημοσιογραφικό χάρτη των 48 gr/m², οι τιμές αυτές ήσαν αντίστοιχα 795 ιταλικές λίρες/kg, 766 ιταλικές λίρες/kg και 756 ιταλικές λίρες/kg.

Η Επιτροπή συνάγει τα ακόλουθα συμπεράσματα: ο ENCC έχει καταστεί, με την πάροδο των ετών, ο σημαντικότερος φορέας διάθεσης δημοσιογραφικού χάρτου προς τον ιταλικό τύπο, αγοράζει κυρίως και σε αυξανόμενο βαθμό ιταλικό δημοσιογραφικό χάρτη, ενώ καταβάλλει για τον ιταλικό δημοσιογραφικό χάρτη υψηλότερες τιμές από ό,τι για τον χάρτη που παράγουν οι ανταγωνιστές των άλλων κρατών μελών και των τρίτων χωρών.

Κατά συνέπεια, η ιταλική κυβέρνηση ενισχύει την εγχώρια βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου μέσω του ENCC.

Η Επιτροπή υπολογίζει ότι η ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου έλαβε ενισχύσεις ύψους περίπου 900 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών το 1985, 21 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών το 1986 και 12 δισεκατομμυρίων ιταλικών λιρών το 1987. Οι συνολικές ενισχύσεις για αυτά τα τρία έτη ανήλθαν σε 34 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (23 εκατομμύρια Ecu) περίπου. Το ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνει το πρόσθετο πλεονέκτημα που διαθέτουν οι ιταλικές βιομηχανίες δημοσιογραφικού χάρτου και το οποίο συνίσταται στο ότι μπορούν να πωλούν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους σ' έναν και μοναδικό αγοραστή.

V

Οι ενισχύσεις προς την ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου απορρέουν από την καταχρηστική εφαρμογή του καθεστώτος ενισχύσεων για την έρευνα στον τομέα της δασοκομίας και της παραγωγής χάρτου, την αναδάσωση και τους εκδότες· ως προς το καθεστώς αυτό, η Επιτροπή δεν είχε προβάλλει αντιρρήσεις το 1974.

VI

Υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών δημοσιογραφικού χάρτου στην Κοινότητα, καθώς και εμπόριο δημοσιογραφικού χάρτου μεταξύ κρατών μελών, μολονότι η Κοινότητα ως σύνολο εισάγει περισσότερο από το μισό των αναγκών της σε δημοσιογραφικό χάρτη από τρίτες χώρες.

Το ενδοκοινοτικό εμπόριο δημοσιογραφικού χάρτου κάλυψε το 17 % της κοινοτικής παραγωγής το 1984, το 17,6 % το 1985, το 19,4 % το 1986 και το 21,6 % το 1987. Οι ιταλικοί παραγωγοί δημοσιογραφικού χάρτου συμμετέχουν στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγει ετησίως η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Βιομηχανιών Χαρτομάζας, Χάρτου και Χαρτονιού (CEPAC), η Ιταλία παρήγαγε 207 000 τόνους δημοσιογραφικού χάρτου το 1984, 178 000 τόνους το 1985, 212 000 τόνους το 1986 και 242 000 τόνους το 1987, ποσότητες που αντιστοιχούν περίπου στο 10 % της κοινοτικής παραγωγής και στο 4 % της κοινοτικής κατανάλωσης. Ο μεγαλύτερος, και με μεγάλη διαφορά, παραγωγός δημοσιογραφικού χάρτου στην Ιταλία είναι η επιχείρηση Cartiera di Arbatax, η οποία διαθέτει παραγωγικό δυναμικό περίπου 200 000 τόνων ετησίως.

Η Ιταλία εξήγαγε 29 000 τόνους δημοσιογραφικού χάρτου το 1984, 28 000 τόνους το 1985, 11 000 τόνους το 1986 και 28 000 τόνους το 1987, κυρίως προς τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Το 1984, η Ιταλία εισήγαγε 177 000 τόνους δημοσιογραφικού χάρτου, από τους οποίους 62 000 (35 %) από τα άλλα κράτη μέλη και το 1985 232 000 τόνους, από τους οποίους 85 000 (37 %) από τα άλλα κράτη μέλη και το 1986 οι εισαγωγές ανήλθαν σε 268 000 τόνους, από τους οποίους 104 000 τόνους (39 %) από τα άλλα κράτη μέλη, ενώ το 1987 η Ιταλία εισήγαγε 303 000 τόνους δημοσιογραφικού χάρτου, από τους οποίους 125 000 τόνους (41 %) από τα άλλα κράτη μέλη.

VII

Όταν η ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ενδυναμώνει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων σε σύγκριση με εκείνη άλλων ανταγωνιστικών στα πλαίσια της Κοινότητας, πρέπει να θεωρείται ως επηρεάζουσα τις άλλες επιχειρήσεις.

Κατά συνέπεια, η ενίσχυση την οποία η ιταλική κυβέρνηση χορηγεί προς την εγχώρια βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύει, ή απειλεί να νοθεύσει, τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 προβλέπει ότι, κατ' αρχήν, κάθε ενίσχυση ανταποκρινόμενη στα κριτήρια που τίθενται στο εν λόγω άρθρο είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Οι παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 της συνθήκης δεν ισχύουν στην προκειμένη περίπτωση, λόγω του χαρακτήρα και των στόχων της σκοπούμενης ενίσχυσης.

VIII

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης απαριθμεί τις ενισχύσεις που είναι δυνατόν να θεωρηθούν συμβιβαστές με την κοινή αγορά. Το συμβιβαστό με τη συνθήκη πρέπει να εξετάζεται στα πλαίσια της Κοινότητας ως συνόλου και όχι ενός και μόνο κράτους μέλους. Για να εξασφαλισθεί η σωστή λειτουργία της κοινής αγοράς, και λαμβανομένων υπόψη των αρχών που καθορίζονται στο άρθρο 3 στοιχείο στ) της συνθήκης, οι παρεκκλίσεις από την αρχή του άρθρου 92 παρραφος 1 που ορίζονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, πρέπει να ερμηνεύονται υπό τη στενή έννοια κατά την εξέταση καθεστώτος ενισχύσεων ή μεμονωμένης ενίσχυσης.

Ειδικότερα, οι εν λόγω παρεκκλίσεις εφαρμόζονται μόνον όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, χωρίς την ενίσχυση, οι δυνάμεις της αγοράς και μόνον είναι ανεπαρκείς για να παρακινηθούν οι δυνητικοί αποδέκτες της ενίσχυσης να ενεργήσουν κατά τρόπο που να συμβάλλει στην επίτευξη ενός από τους επιδιωκόμενους με τις παρεκκλίσεις αυτές στόχους.

Η εφαρμογή των παρεκκλίσεων σε περιπτώσεις όπου η ενίσχυση δεν συμβάλλει στην επίτευξη ενός από τους επιδιωκόμενους στόχους ή δεν έχει ουσιαστική σημασία προς τούτο, ισοδυναμεί με τη χορήγηση αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων προς τις βιομηχανίες ή τις επιχειρήσεις ορισμένων κρατών μελών, η οικονομική θέση των οποίων είναι δυνατό να ενισχυθεί, και επηρεάζει ενδεχομένως το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύει τον ανταγωνισμό, χωρίς τούτο να δικαιολογείται κατά κανένα τρόπο από το κοινό συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Η ιταλική κυβέρνηση δεν μπόρεσε να παράσχει, ούτε άλλωστε η Επιτροπή να εντοπίσει, καμμιά δικαιολογία για την ένταξη της εξεταζόμενης ενίσχυσης σε κάποια από τις κατηγορίες παρεκκλίσεων που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης.

IX

Σχετικά με τις παρεκκλίσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης, για τις ενισχύσεις που προωθούν ή διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, πρέπει να σημειωθεί ότι η ιταλική κυβέρνηση δεν προέβαλε επιχειρήματα περιφερειακού χαρακτήρα υπέρ της χορήγησης της εξεταζόμενης ενίσχυσης.

Όσον αφορά την παρέκκλιση που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης [1] για τις ενισχύσεις που προωθούν την οικονομική ανάπτυξη περιοχών όπου το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή όπου επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, η Επιτροπή είναι εν γνώσει του γεγονότος ότι η Cartiera di Arbatax, η μεγαλύτερη δηλαδή ιταλική επιχείρηση δημοσιογραφικού χάρτου, είναι εγκατεστημένη στη Σαρδηνία, πράγμα που ικανοποιεί τους προαναφερόμενους όρους. Μολονότι η Επιτροπή για λόγους αρχής δεν θεωρεί τις λειτουργικές ενισχύσεις συμβιβαστές με την κοινή αγορά, στις 2 Μαρτίου 1988 έλαβε την απόφαση 88/318/ΕΟΚ [2], η οποία προβλέπει την εφαρμογή της παρέκκλισης του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης για το νόμο 64/86, ο οποίος προβλέπει, ειδικές παρεμβάσεις στο Mezzogiorno, μεταξύ άλλων και ενισχύσεις με σκοπό την ελάφρυνση των μεταφορικών εξόδων των επιχειρήσεων της Σαρδηνίας.

Κατά συνέπεια, τα μειονεκτήματα που αντιμετωπίζει η Cartiera di Arbatax λόγω του ότι είναι εγκατεστημένη στη Σαρδηνία αντισταθμίζονται από το ειδικό καθεστώς ενισχύσεων, και δεν υπάρχει περιφερειακού χαρακτήρα δικαιολογία ως προς τις επιπρόσθετες ενισχύσεις με τη μορφή της αγοράς των προϊόντων της επιχείρησης αυτής σε διογκωμένες τιμές από τον ENCC.

Η εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για ενισχύσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιοχών δεν φαίνεται να δικαιολογείται στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την πάγια τακτική της Επιτροπής, η εν λόγω παρέκκλιση εφαρμόζεται μόνο για τις ενισχύσεις που συνδέονται με επενδύσεις ή με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε ορισμένες μειονεκτούσες περιοχές, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να δικαιολογηθούν. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται προς την ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου δεν συνδέονται ούτε με επενδύσεις ούτε με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αλλά αποκλειστικά και μόνο με τις ποσότητες που πωλούνται στον ENCC.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης, οι ενισχύσεις προς την ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου δεν αποσκοπούν ούτε στην προώθηση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε στην άρση σοβαρής διαταραχής της ιταλικής οικονομίας. Άλλωστε η ιταλική κυβέρνηση δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα υπέρ της ενδεχόμενης εφαρμογής των εξαιρέσεων αυτών.

Σχετικά δε με τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για τις ενισχύσεις που προωθούν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, και εφόσον οι ενισχύσεις αυτές δεν επηρεάζουν τις συνθήκες εμπορίου σε βαθμό αντιτιθέμενο προς το κοινό συμφέρον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις υπό μορφή αγοράς συνεχώς αυξανόμενων ποσοτήτων ιταλικού δημοσιογραφικού χάρτου από τον ENCC και σε διογκωμένες τιμές δεν διευκολύνουν την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας δημοσιογραφικού χάρτου, αλλά απλώς και μόνο εξυπηρετούν την τεχνητή διατήρηση της τάξης πραγμάτων στον αντίστοιχο τομέα. Αυτού του είδους οι λειτουργικές ενισχύσεις επιτρέπουν στους ιταλούς παραγωγούς τη ματαίωση των αναγκαίων αναπροσαρμογών, οι οποίες τους επιτρέπουν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις τους παραγωγούς των άλλων κρατών μελών και των τρίτων χωρών.

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις που προσδιορίζουν τις ποσότητες προς πώληση και τις αντίστοιχες τιμές νοθεύουν τον ανταγωνισμό και επηρεάζουν το εμπόριο σε βαθμό πολύ μεγαλύτερο από ό,τι για παράδειγμα, οι επενδυτικές ενισχύσεις. Έτσι αυτού του είδους οι λειτουργικές ενισχύσεις προς την εγχώρια βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου επηρεάζουν τις συνθήκες εμπορίου σε βαθμό αντιτιθέμενο προς το κοινό συμφέρον.

X

Συμπέρασμα:

Όπως εκτίθεται στο μέρος Ι, η Επιτροπή εξέτασε τα διαδοχικά ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων προς τους ιταλούς εκδότες, όλα τα καθεστώτα αυτά εφαρμόζονται από τον ENCC, ο οποίος αποτελεί δημόσιο οργανισμό με το καταστατικό καθήκον της προώθησης των συμφερόντων της δασοκομίας και της βιομηχανίας παραγωγής κυτταρίνης και χάρτου στην Ιταλία. Η Επιτροπή χρειάσθηκε ιδίως να εξασφαλίσει ότι αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων δεν περιέχουν διατάξεις που είναι δυνατόν να ευνοήσουν την εγχώρια βιομηχανία χάρτου.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι λαμβάνει χώρα καταχρηστική εφαρμογή εκ μέρους του ENCC των καθεστώτων ενίσχυσης υπέρ του ιταλικού τύπου με τρόπο που ευνοεί την ιταλική βιομηχανία χάρτου, δεδομένου ότι η ειδική θέση του ENCC απέναντι στη βιομηχανία χάρτου καθιστά τούτο εφικτό.

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται από την ιταλική κυβέρνηση στην ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου στα πλαίσια της εφαρμογής του νόμου 1453/35 και του προεδρι-

[1] Μέθοδος εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης σε περιφερειακές ενισχύσεις, ΕΕ αριθ. C 212 της 12. 8. 1988, σ. 2.

[2] ΕΕ αριθ. L 143 της 10. 6. 1988, σ. 37.

κού διατάγματος της 18ης Απριλίου 1979, υπό μορφή αγοράς συνεχώς αυξανόμενων ποσοτήτων δημοσιογραφικού χάρτου ιταλικής παραγωγής εκ μέρους του ENCC, καθώς υπό μορφή τιμών αγοράς τεχνητά αυξημένων σε σχέση με τις τιμές της αγοράς, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Χορηγώντας τις ενισχύσεις αυτές, η ιταλική κυβέρνηση προέβη σε καταχρηστική εφαρμογή του καθεστώτος ενισχύσεων που χρηματοδοτείται μέσω των εισφορών και ως προς το οποίο η Επιτροπή αποφάσισε, το Νοέμβριο του 1974, να μην προβάλλει αντιρρήσεις. Δεδομένου ότι η Επιτροπή διαπιστώνει ότι την καταχρηστική εφαρμογή των ενισχύσεων, αποφασίζει ότι το εμπλεκόμενο κράτος μέλος πρέπει να καταργήσει ή να τροποποιήσει τις ενισχύσεις αυτές,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι χορηγούμενες από την ιταλική κυβέρνηση ενισχύσεις προς την ιταλική βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου στα πλαίσια της εφαρμογής του νόμου 1453/35 και του προεδρικού διατάγματος της 18ης Απριλίου 1979, υπό μορφή αγοράς συνεχώς αυξανόμενων ποσοτήτων δημοσιογραφικού χάρτου ιταλικής παραγωγής εκ μέρους του ENCC καθώς και υπό μορφή τιμών αγοράς τεχνητά αυξημένων σε σχέση με τις τιμές της αγοράς, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και πρέπει, ως εκ τούτου, να καταργηθούν από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης στην ιταλική κυβέρνηση.

Άρθρο 2

Η ιταλική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή, σε προθεσμία δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 3 Μαΐου 1989.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος